

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL NUOTEKŲ KAUPIMO REZERVUARŲ IR SEPTIKŲ ĮRENGIMO,
EKSPLOATAVIMO IR KONTROLĖS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2015 m. sausio 9 d. Nr. D1–18
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 6 straipsnio 9 punktu:

1. T v i r t i n u Nuotekų kaupimo rezervuarų ir septikų įrengimo, eksploatavimo ir kontrolės tvarkos aprašą (pridedama).

2. Pripažįstu netekusiu galios Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2000 m. rugsėjo 20 d. įsakymą Nr. 400 „Dėl Nuotekų kaupimo rezervuarų bei septikų įrengimo, eksploatavimo ir kontrolės rekomendacijų patvirtinimo ir nuotekų kaupimo rezervuarų bei septikų eksploatavimo tvarkos“.

Aplinkos ministras

Kęstutis Trečiokas

NUOTEKŲ KAUPIMO REZERVUARŲ IR SEPTIKŲ ĮRENGIMO, EKSPLOATAVIMO IR KONTROLĖS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nuotekų kaupimo rezervuarų ir septikų įrengimo, eksploatavimo ir kontrolės tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato reikalavimus dėl nuotekų kaupimo rezervuarų ir septikų įrengimo, eksploatavimo ir kontrolės.

2. Šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

2.1. **septikas** – anaerobinio, mechaninio nuotekų valymo įrenginys, kuriame apvalomos nuotekos.

2.2. **nuotekų kaupimo rezervuaras** – talpykla pavienių objektų ar jų grupių nuotekoms kaupti ir laikyti, kol jos bus transportuojamos galutinai sutvarkyti.

3. Kitos Tvarkos apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatyme, Nuotekų tvarkymo reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. D1-236 „Dėl Nuotekų tvarkymo reglamento patvirtinimo“, Nuotekų filtravimo sistemų įrengimo aplinkosaugos taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. gegužės 9 d. įsakymu Nr. 252 „Dėl Nuotekų filtravimo sistemų įrengimo aplinkosaugos taisyklių patvirtinimo“.

II SKYRIUS NUOTEKŲ KAUPIMO REZERVUARŲ IR SEPTIKŲ ĮRENGIMAS

4. Nuotekų kaupimo rezervuarai, septikai, kaip atskirosios ar grupinės nuotekų tvarkymo sistemos, turi būti įrengiami vadovaujantis Nuotekų tvarkymo reglamente nustatytais principais ir atsižvelgiant į savivaldybių tarybų patvirtintuose geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planuose nustatytus sprendinius.

5. Septikai, kurių našumas – iki 50 gyventojų ekvivalento (GE), gali būti įrengiami, jeigu jie tiekiami rinkai vadovaujantis 2011 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 305/2011, kuriuo nustatomos suderintos statybos produktų rinkodaros sąlygos ir panaikinama Tarybos direktyva 89/106/EEB (OL 2011 L 88, p. 5) (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 305/2011), nustatyta tvarka įvertinus ir patikrinus jų eksploatacinių savybių pastovumą pagal darniojo standarto LST EN 12566-1:2000 „Mažieji – iki 50 GE – nuotekų valymo įrenginiai. 1 dalis. Gamintiniai septikai“ reikalavimus, atlikus kitus Reglamente (ES) Nr. 305/2011 numatytus veiksmus ir parengus jame numatytus dokumentus.

6. Turi būti įrengiami tik sandarūs, uždari, gamykliniai nuotekų kaupimo rezervuarai ir tik tais atvejais, kai nėra galimybės įrengti biologinio nuotekų valymo įrenginio ir kai yra galimybės šiuos rezervuarus tinkamai eksploatuoti ir užtikrinti sukauptų nuotekų transportavimą ir sutvarkymą. Naujai įrengiamų nuotekų kaupimo rezervuarų minimalus tūris turi būti toks, kad sutalpintų per 7 dienas objekte susidarančias nuotekas.

7. Planuojant įrengti septikus, būtina įvertinti veiksnius, įtakančius galutinio nuotekų išvalymo ir išleidimo į gamtinę aplinką parinkimą (teritorijos plotas, atstumas iki paviršinio vandens telkinio ir (arba) geriamojo vandens šaltinio, grunto savybės ir kt.).

8. Planuojant įrengti nuotekų filtravimo per gruntą sistemas galutiniam septikuose apvalytų nuotekų išvalymui, turi būti vadovujamasi Nuotekų filtravimo sistemų įrengimo aplinkosaugos taisyklėse nustatytais reikalavimais.

9. Įrengiant nuotekų filtravimo sistemas, būtina įrengti septikuose apvalytų nuotekų mėginių paėmimo vietą.

10. Techniniai septikų parametrai parenkami atsižvelgiant į objekte susidarančių ar planuojamų susidaryti nuotekų kiekį ir reikalingą nuotekų apvalymo efektyvumą.

III SKYRIUS NUOTEKŲ KAUPIMO REZERVUARŲ IR SEPTIKŲ EKSPLOATAVIMAS IR KONTROLĖ

11. Už tinkamą ir aplinkos apsaugos reikalavimus atitinkantį nuotekų kaupimo rezervuarų ir septikų eksploatavimą atsakingi nuotekų kaupimo rezervuarų ir septikų savininkai ir (ar) naudotojai.

12. Tvarkant nuotekas septikuose, reikia vengti, kad į nuotekas nepatektų medžiagų, kurios gali pakenkti septikams ir po jų įrengtiems biologinio valymo įrenginiams (nuotekų filtravimo sistemoms, smėlio ir durpių filtrams, biofiltrams ir kt.), sutrikdyti arba nutraukti jų veikimą. Taip pat būtina užtikrinti, kad į nuotekas nepatektų cheminės medžiagos, galinčios užteršti gruntą ir požeminius vandenis (dažai, lakai, akumuliatorių rūgštys, skiedikliai, tepalai, netinkami vartoti vaistai ir pan.).

13. Nuotekų iš kaupimo rezervuarų transportavimo dažnumas turi būti parenkamas atsižvelgiant į susidarančių nuotekų kiekį ir kaupimo rezervuaro tūrį. Septikų dumblo išvežimo dažnumas turi būti parenkamas vadovaujantis septiko gamintojo pateiktomis eksploatavimo ir priežiūros instrukcijomis.

14. Septikų ir nuotekų kaupimo rezervuarų turinio išsiurbimo, transportavimo ir išleidimo į geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo valdomą infrastruktūrą darbai turi būti atliekami taip, kad nebūtų daromas neigiamas poveikis aplinkai ir visuomenės sveikatai ir pagal galimybes sumažintas kvapų išsiskyrimas.

15. Nuotekos iš nuotekų kaupimo rezervuarų ir septikų dumblas negali patekti į gamtinę aplinką.

16. Septikuose apvalytos nuotekos turi atitikti šių nuotekų išleidimui į filtravimo sistemas nustatytus reikalavimus arba turi būti papildomai valomos iki Nuotekų tvarkymo reglamente nustatytų normatyvų nuotekų išleidimui į gamtinę aplinką. Septikų eksploatavimo kontrolė atliekama nustatant septikuose apvalytų nuotekų užterštumą.

17. Nuotekų kaupimo rezervuarų savininkai ir (ar) naudotojai privalo periodiškai tikrinti nuotekų kaupimo rezervuaro sandarumą ir pastebėję, kad nuotekų kaupimo rezervuaro turinys tirštėja ir/ar nedidėja kaupiamų nuotekų kiekis (proporcingai sunaudotam geriamojo vandens kiekiui), turi patikrinti rezervuaro sandarumą ir nustatę, kad rezervuaras nesandarus, nedelsdami imtis priemonių jam užsandarinti.

18. Patikrinti, ar nuotekų kaupimo rezervuarai sandarūs ir ar nėra įrengtų vamzdžių, kuriais nuotekos būtų išleidžiamos į gamtinę aplinką, galima apžiūrint ištuštintą talpą, mechaniškai tikrinant rezervuaro dugno kietumą, panaudojant dūminę techniką ir kt.

19. Nuotekų kaupimo rezervuarų ir septikų eksploatavimo kontrolę vykdo Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentai savo veiklos teritorijose.

IV SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

20. Asmenys, pažeidę šio Tvarkos aprašo reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

Priimtas naujos redakcijos Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas

2014 m. birželio 5 d. pranešimas VIR

Seimas priėmė naujos redakcijos Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymą (projektas Nr. XIIP-4158(4)). Nauja įstatymo redakcija patikslinamas ir papildomas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teisinis reglamentavimas, siekiant aiškiai reglamentuoti asmenų (savivaldybių, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonių, vartotojų, kitų asmenų) santykius, atsirandančius išgaunant, naudojant, tiekiant geriamąjį vandenį, tvarkant nuotekas, kad būtų užtikrinta abonentų ir vartotojų, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų teisėtų interesų apsauga ir ginamos teisės, nustatytos Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatyme nurodytų institucijų ir kitų įstatyme nurodytų asmenų teisės ir pareigos, siekiant sumažinti miestų ir kitų gyvenamųjų vietovių plėtros netolygumus – sparčiau vystytusi atsiliekantys regionai, užtikrinta visuomenės poreikius atitinkanti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra.

Nustatyta, kad savivaldybių institucijos, rengdamos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus ir nustatydamos viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijas, turi siekti, kad ne mažiau kaip 95 procentai savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos gyventojų gautų saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas arba turėtų galimybę individualiai apsirūpinti geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas.

Į savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritoriją įtraukiama savivaldybės teritorija (gyvenamosios vietovės, pavieniai gyvenamieji namai, kiti pastatai), kurioje: geriamuoju vandeniu aprūpinama ne mažiau kaip 50 asmenų, šioje vietovėje deklaravusių gyvenamąją vietą; yra savivaldybei arba savivaldybės (savivaldybių) kontroliuojamai įmonei priklausanti naudoti tinkama geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūra; gyventojai dėl geriamojo vandens išteklių trūkumo, aplinkosaugos reikalavimų, ekonominių ar kitų priežasčių negali individualiai išgauti saugos ir kokybės reikalavimus atitinkančio geriamojo vandens ir individualiai tvarkyti nuotekų.

Įstatymu reglamentuota, kas yra vartotojas – tai fizinis asmuo, perkantis geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugas ne verslo, bet asmeninems, šeimos ar namų ūkio reikmėms ir sudaręs geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešąją sutartį arba, jeigu sutartis nesudaryta, teisės aktų nustatyta tvarka prijungęs nuosavybės teise ar bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausančias ar kitaip valdomas arba naudojamas geriamojo vandens tiekimo ir (ar) nuotekų išleidimo komunikacijas, geriamojo vandens naudojimo ir (ar) nuotekų tvarkymo įrenginius prie geriamojo vandens tiekėjui ir (arba) nuotekų tvarkytojui nuosavybės teise priklausančios ar kitaip valdomos ir (arba) naudojamos geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros

Vartotojai privalo informuoti viešąjį geriamojo vandens tiekėją ir nuotekų tvarkytoją apie pasikeitusį jų bute ar kitose gyvenamosiose patalpose gyvenančių asmenų skaičių. Vartotojui per 10 darbo dienų neinformavus viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo apie pasikeitusį buto ar kitos gyvenamosios patalpos gyventojų skaičių, viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas neinformavimo laikotarpiu faktinį buto ar kitos gyvenamosios patalpos gyventojų skaičių nustato vadovaudamasis Lietuvos Respublikos gyventojų registro tarnybos pateiktu dokumento išrašu ir jame oficialiai pateikta informacija ir (ar) duomenimis, gautais iš savivaldybių ar seniūnijų. Viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos gyventojų registro tarnybos pateiktu dokumento išrašu ir (ar) duomenimis, gautais iš savivaldybių ir seniūnijų, turi teisę perskaičiuoti vartotojo viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui mokėtinas sumas už praėjusį informavimo pareigos nevykdymo laikotarpį ir atlikto perskaičiavimo pagrindu parengti mokėjimo dokumentą ir jį pateikti vartotojui. Atlikto perskaičiavimo pagrindu parengtą mokėjimo dokumentą vartotojas privalo apmokėti per 10 darbo dienų nuo viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo mokėjimo dokumento išsiuntimo vartotojui dienos. Apmokėjimas neatleidžia vartotojo nuo tolesnio pareigos informuoti viešąjį geriamojo vandens tiekėją ir nuotekų tvarkytoją apie pasikeitusį buto ar kitos gyvenamosios patalpos gyventojų skaičių vykdymo.

Naujoje įstatymo redakcijoje įtvirtinta, kad asmenys, individualiai išgaunantys ir naudojančys geriamąjį vandenį, ir (arba) individualiai tvarkantys nuotekas, privalo:

1) teisės aktų nustatyta tvarka registruoti geriamojo vandens išgavimo gręžinį, jį naudoti ir likviduoti Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka;

2) apie išgaunamą ir naudojamą geriamąjį vandenį ir (arba) tvarkomas nuotekas teikti informaciją Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka;

3) per valstybinę aplinkos apsaugos kontrolę vykdančių pareigūnų nurodytą terminą pašalinti teisės aktų, reglamentuojančių individualų geriamojo vandens išgavimą ir (ar) nuotekų tvarkymą, nuostatų pažeidimus;

„4) per 12 mėnesių prijungti jiems nuosavybės teise priklausančią geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūrą prie viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros, kai yra sukurta infrastruktūra, ji nuosavybės teise priklauso savivaldybei ar viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui, vandentiekio įvadas, nuotekų išvadas nutiestas iki turto ribos (vandentiekio šulinys, nuotekų priėmimo šulinys, nuotekų siurblynė (esant slėginei nuotekų linijai), individualaus namo nuotekų valykla, sklypo riba ar statinio, ar daugiabučio namo nuotekų išvadas, atsižvelgiant į abonentų ir vartotojų kategorijas) ir teisės aktų nustatyta tvarka nustatoma, kad asmens vykdomas individualus geriamojo vandens išgavimas ir (arba) individualus nuotekų tvarkymas neatitinka teisės aktuose nustatytų geriamojo vandens išgavimo ir (arba) nuotekų tvarkymo reikalavimų.

„5) užtikrinti individualiųjų nuotekų valymo įrenginių priežiūrą (eksploataciją) Nuotekų tvarkymo reglamente nustatyta tvarka, kai tokie įrenginiai įrengti ir naudojami, ir sudaryti viešąją sutartį su nuotekų transportavimo paslaugas teikiančiu asmeniu dėl nuotekų ir (ar) nuotekų valymo metu susidarančių atliekų (dumblo) transportavimo į geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo valdomus nuotekų valymo įrenginius;

6) atiduoti nuotekas ir (ar) nuotekų valymo metu susidarančias atliekas (dumblą) geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui arba geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo nurodytam nuotekas transportuojančiam asmeniui. Jeigu geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas yra pasirašęs sutartis su daugiau kaip vienu nuotekas transportuojančiu asmeniu, asmenys

nuotekas gali atiduoti vienam iš geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo nurodytų individualiųjų nuotekų transportavimo paslaugų teikėjų pasirinktinai. Asmenys už individualiųjų nuotekų transportavimo paslaugas apmoka individualiųjų nuotekų transportavimo paslaugas teikiančiam asmeniui, kuriam atiduoda nuotekas transportuoti į geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo valdomus nuotekų valymo įrenginius.

Abonentai ir vartotojai už geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo patiektą geriamąjį vandenį atsiskaito pagal pirkimo ir pardavimo vietoje (geriamojo vandens apskaitos mazguose) įrengtų atsiskaitomųjų geriamojo vandens apskaitos prietaisų rodmenis, jeigu sutartis nenustato ko kita.

Karštam vandeniui ruošti patiekto geriamojo vandens kiekis nustatomas pagal pastate prieš karšto vandens ruošimo įrenginius įrengto atsiskaitomojo geriamojo vandens apskaitos prietaiso rodmenis. Kai geriamasis vanduo tiekiamas karštam vandeniui ruošti daugiabučio namo karšto vandens ruošimo įrenginiuose, geriamojo vandens pirkimo ir pardavimo vieta yra atsiskaitomasis geriamojo vandens apskaitos prietaisas, įrengtas pastate prieš karšto vandens ruošimo įrenginius.

Atsiskaitomuosius geriamojo vandens apskaitos prietaisus pirkimo ir pardavimo vietose įrengia ir naudoja geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas savo lėšomis. Atsiskaitomųjų geriamojo vandens apskaitos prietaisų įsigijimo, įrengimo, eksploatavimo ir patikros sąnaudos įtraukiamos į geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainą.

Įstatymas priimtas už balsavus 67, prieš 4, susilaikius 14 Seimo narių.
